

Viffert Seefelds 32 Ahner af Axel Jørgensen Urne.

Meddelt af **A. Thiset.**

Af de ikke faa i vore Bibliotheker og paa vore gamle Herregaarde i Manuskript bevarede Ahnetavler fortjener den her meddelte særlig at fremhæves. Ganske vist byder den ikke en Samling stilfulde gamle haandmalede Slægtvaaben, men derimod det, der er ulige bedre: en ret enestaaende Samling af historiske Aktstykker og Beretninger, der vidne høit om, at Ahnerækkens gamle Forfatter har havt adskillig mere historisk Sands end samtlige øvrige samtidige Adelshistorikere tilsammen. Hans lille Arbeide fortjener saa meget mere at offentliggjøres, som de fleste af de meddelte Aktstykker for længst ere tabte og flere af Beretningerne, navnlig den udførlige om Hr. Vincents Lunges Drab 1536, ere af ikke ringe Interesse.

Det originale Manuskript findes paa Kongl. Bibliothek (Thotts Sml. in 4to 1889) og udgjør et tyndt Hefte paa 31 Blade i Kvartformat. Deraf indtage imidlertid de her meddelte Ahneoptegnelser kun de 17½ Blade, medens Resten af Manuskriptet er en paabegyndt Selvbiografi af Viffert Seefelds mere bekjendte Broder, Rigsraaden og Bogsamleren Jørgen Seefeld, hvilken Selvbiografi ligeledes vil findes meddelt i nærværende Hefte af Pers. Tidsskr.

Saaavel Ahneoptegnelserne som Selvbiografien ere skrevne med een og samme Haandskrift, men Manuskriptet er heller ikke Axel Urnes originale Arbeide, men en af Jørgen Seefeld tagen Afskrift, hvad der lettelig ses ved en Sammenligning med Jørgen Seefelds Haandskrift som Kancellijunker¹⁾.

Axel Urne til Brobygaard var Søn af Jørgen Urne til Brobygaard og Margrethe Axelsdatter Viffert til Viffertsholm og blev født paa Viffertsholm 5. Febr. 1598. Han blev opdragen i Sorø Skole og hos den lærde Holger Rosenkrantz, var 1619—21 Sekretær i Kancelliet, men beklædte ikke senere noget Embede eller havde nogen Forlehning, sagtens fordi matematiske og adels-historiske Studier tog al hans Interesse. Hans Ligfærd holdtes 4. Febr. 1653 i Mariager Kirke. Hans Ægteskab med Anne Markorsdatter Rodsteen var barnløst. Han var besvogret med Viffert og Jørgen Seefeld, idet disses Broder Enevold Seefeld var gift med hans Søster Anne Urne. Til denne sin Svoger og Søster mage-

¹⁾ Jvf. Sjæll. Tegn, 1622 Fol. 1.

skiftede han 1633 sin mødrene Gaard Viffertsholm mod Kjellerup og Kvottrup og solgte Aaret efter sin med sin Hustru erhvervede Gaard Skavange. Studierne have aabenbart ikke gavnet hans Stilling som Jorddrot.

Erlig oc velbyrdig mands Viffert Seefeld til Refsnes hans federne oc møderne ahner oc herkomst, colligerede oc sammenskrefuene aff erlig oc velbyrdig mand Axel Urne Jørgensen till Kielderup.

1. Seefelder	2. Muncker
3. Viffertes	4. Juler
5. Banner	6. Hacker
7. Friser	8. Flemminger
9. Hvider	10. Friser
11. Danner	12. Skacktafls Globber
13. Soppier	14. Biørner
15. Flacktørns Globber	16. Biørner ¹⁾

S. Christopher Laurtzen til Refsnes, hans fader var Laurtzen Nielsen til Refsnes. Hans Moder var fru Anne Munck. Hun var aff de Muncke, som føre i vaabenet en gul²⁾ vinrancke paa en blaa³⁾ bielcke ret mit oc tuert over vaabenet i it huid⁴⁾ feld, paa helmen 2 vebnede arme med bare hender holdendis it blaa speil.

Viffert Laurtzen, som bleff i det slagt for Falckenberg anno ⁵⁾ oc Otthe Laurtzen, som i den svenske feide under kong Friderich den anden døde, vare Christopher Laurtzens brødre. Saa var oc hans broder Envold Laurtzen, som bleff i hielslagen, der hand sad paa en stuol oc sofu paa Riberhus.

Hans farfader var Niels Jensen til Refsnes.

Hans farmoder var fru Anne Laurtzdaater Viffert aff Albeck. Deris søn var oc Jens Nielsen oc en daater, hafde Niels Brun til Nør Kongisleff, huor paa findis skifte breff, daterit Refsnes anno 1537, til vitterlighet underskrevit aff Malte Lavrtzen til Rebstrup, Jon Matzen til Tordstedlund oc Eric Sten til Thostrup. Denne Jens Nielsen solde sin broder sin anpart i Refsnes oc qvitterer hannem for vergemaal oc arff efter fader oc moder, daterit anno 1542.

1) Herunder findes fire Lakaftryk af et Signet fra det 17. Aarh., visende et Skjold, hvori en af tre Stjerner omsat Sparre, paa Hjelmene en Stjerne mellem to Vesselhorn mellem Bogstaverne AV og LB og paa de følgende to Sider den her S. 3 meddelte Ahnetavle.

2) rettet fra »grøn«.

3) rettet fra »huid«.

4) rettet fra »blaa«.

5) Aarstallet (1565) staaer in blanco.

Christopher Laurtzen til Refsnes.	1. Laurtzen til Refsnes.	Nielsen til Refsnes.	Jens Mortensen til Refsnes.	{ Morten Jepsen aff Refsnes, som var Jep Mogensens søn aff Refsnes.	
			5. Fru Mette Banner aff Asdal.	{ 9. Fru Beritte Pouls- datter, som var Poul Stisen Hvid aff Vil- sted hans daater.	
				{ H. Niels Ericksen Banner aff Kocke- dal.	
				{ 13. Fru Johanne An- dersdaater, H. An- ders Voldemarsen Soppies daatter aff Asdal. 1)	
				{ gamel Albret Malte- sen aff Rebstrup.	
	2. Fru Anne Munck af Gieszin- gaard.	3. Fru Anne Laurtzen daater af Albeck.	Otthe Munck til Gieszin- gaard.	Laurtzen Viffert til Albeck.	{ 11. Fru Anne, H. Laurtzen Dans daater aff Albeck.
				7. Fru Mette Fris.	{ Iver Fris aff Harritz- kier.
					{ 15. Fru Sophie Glob aff Vesløggaard.
				NielsMunck til Giesin- gaard.	{ Otthe Munck til Hungstrup.
				6. Fru Berte Ottisdatter af Hungstrup.	{ 10. Fru Anne Fris.
4. Fru Kiersten Jul af Aabierg.	Envolde Jul til Aabierg.	Otthe Ericson Hack til Hungstrup.		{ 14. Fru Ide, H. Anders Jacobsen Biørns daater aff Stenalt. 2)	
				{ Niels Jul til Aabierg,	
				{ 12. Fru Dorethe Glob.	
	8. Fru Inger Flemming.	{ Hermund Flemming til Knudstrup.	{ 16. Fru Sophie, H. Anders Jacobsens Biørns daater aff Stenalt. Oc var den- ne fru Sophie Her- man Flemmings oc fru Ide Otthe Hacks fulde sydskinde.		

1) Fru Johannes Fader hed Anders Nielsen af Asdal og var af Slægten Panter.

2) Fru Birte Ottisdatter var af Slægten Boistrup. De her anførte Forældre synes at skyldes en Forvexling med Otte Emmiksen og Anne Hr. Anders Jakobsens Bjørns Datter.

Hans morfader var Otthe Munck til Gieszingaard.

Hans mormoder var fru Kiersten Jul af Aabierg af de Juler, som fore den sexoddede gule stjerne i vaabenet, staaendis over 2 blaae oc 3 huide bylge udi it blaa feld, paa helmen 2 halfbare arme, halfparten blaakledde, holdendes lige saadan en stjerne.

Hans farfaders fader var Jens Mortensen til Refs.

Hans farfaders moder var fru Mette Nielsdaater Banner aff Asdal.

Denne Jens Mortensen haver verit forlent aff biscop Hendrick aff Ribe med Riber domkierkis slot oc lehn Bøfling efter 4 derpaa pergaments qvittantzer paa *regenskab* oc opbørsel, den eldste er daterit anno 1460, oc den yngste anno 1466. Arrild Huitfeldt i den geistlig historie skriver, at denne bisp Henrick succederit biscop Christian Henningsen oc døde den 5te dag for dominicam misericordiæ anno 1465 i Ribe etc. Siunis her i at vere noget i aarstallet forseet. Oc var denne biscop en Stangenberg aff slegt, som paa hans vaaben sees¹⁾ eller Stengenbergs, oc ere de gamle uddøde Sandbergers vaaben en løwe. Oc uden tuifl haver hand verit en Hardenberg paa hans møderne²⁾

Denne Jens Mortensens børn oc arvinge vare *forskreffne* Niels Jensen, Anders Jensen, Matz Johnsen aff Torstedlund paa sin hustru fru Eline Jensdaaters vegne oc Thomas Ulf paa sin hustruis fru Ide Jensdaters vegne efter skiftebref, anno 1499 i Aalborg daterit er, efter deris fader Jens Mortensen til Refsnes oc moder, fru Mette Nielsdater, oc da tilfaldt Niels Jensen, foruden hovitgarden Refsnes, 18 heele garde, 4 bole oc 1 mølle. Anders Jensen oc Matz Johnsen³⁾ 35 helegarde, 2 bole oc 1 mølle. Thomas Ulf 20 helegarde, 5 bole oc 1 mølle. Til vitterlighed underskrevit aff her. Niels Fris, electo i Viborg, Thyge Jensen aff Dalsgard, som oc var en Seefeldt paa sit federne. Thomas Ulfs signet oc vaaben siunis at vere it stykke mur med nogle tinder paa oc paa helmen 2 veszelhorn: ligesom de Daaers, Hundermarkers eller oc Kragelunders vaben⁴⁾.

Anno 1477 er Hoeskledet paa Refs marck dømt til Viborg landsting *forskrefne* Jens Mortensen til for ejendom.

Anno 1512 Palle Matzen til Torstedlund skiøder sin morbroder Niels Jensen til Refsnes en gaard i Gravlev by.

¹⁾ Her er tegnet et tredelt Skjold.

²⁾ Bisp Henriks møderne Vaaben i hans Sigil er snarere Vindernes Hestehoved end Hardenbergernes Ulvehoved.

³⁾ Her har oprindelig staaet »Tordsen«.

⁴⁾ Han var en Søn af Peder Nielsen af Linneth, der førte Slægten Hundermarks Vaaben.

John Viffertson aff Torstedlund

|

Mattz Johnsen — Elne Jensdater

|

Palle Matzen.

Oc¹⁾ efterdi *forskrefne* fru Mette Nielsdater af Asdal var fru Jahanne aff Asdall hendis daater, da bør her oc at røris nogit om hendis børn oc svogerskab.

Forskrefne fru Jahanne var tuende gange gift; herr Bonde Due var hendis første hosbond oc *her* Niels Ericson aff Asdal den sidste.

Hr. Bonde Due førte hende til Aalborg, der hun var hans festemø, oc hendis fader var død, oc hun fick *her* Lyder Kabel til stiffader igien, som var noget haard mod hende, derfor *her* Bonde vilde self forsørge sin festemø, oc annammede hand hendis federne gods. Hun hafde 6 brødre oc arvede hun dem alle.

Her Anders Nielsen aff Kockedall.

Eric Nielsen, doctor oc erkedegn i Viborg capittel.

Niels Nielsen, prior i Vreilev closter. Brodre.

Eskild Nielsen aff Liungholm, ridder. Svogre.

Niels Gundesøn aff Lyddom, ridder.

Anders Munck i Torpe.

Peder Fris i Irup.

Anne Nielsdater *her* Peder Skrams efterleverske.

Ville Thomsen paa Odden.

Peder Rud i Vognstrup.

Jens Mortensen i Refsnes.

Hendrick Aagesen aff Hagelev²⁾).

Alle mend dette breff see eller høre læse, helse wi Eric Nielsen, doctor oc erkedegn i Viborg, Niels Nielsen, prior i Vreilev, Eskild Nielsen aff Liungholm, Niels Gundesøn aff Lyddum, som riddere ere, Anders Munck i Torpe, Peder Fris i Irup, Anne Nielsdater, *her* Peder Skrams efterleverske, Ville Thomsen paa Odden, Peder Rud i Vognstrup, Jens Mortensen i Refsnes, oc Hendrick Aagesen aff Hagelev²⁾), som vebnere ere, *kierligen* med vor HERRE oc kiendis os obenbarlig *med* dette vort obne breff, *det* den kiste, som bortført vorte fra Nykiøbing i Mors oc ind til Asdal, som vort boskab inde besluttit var oc var beseilet *med* vor kiere moders hendis indsigel, huis siel gud haver, oc voris indsigle for den kiste, som wi med *samdregtighed* oc vilie gjorde oc alle voris fuld ord, da strax efter vor kiere moders død, da antvordte wi velbyrdig

¹⁾ Ved det efterstaaende indtil »Hans farmoders fader« er i Marginen bemærket »Dette skal indførís infra fol. †«.

²⁾ Skal være Hageløse.

mand her Anders Nielsen, ridder, i god troe oc love Asdal oc disligiste forskrefne kiste met, huilcke forskrefne kiste wi nu alle annamit have paa vort steenhus Aalborg den neste fredag for Pindsdag. Den samme forskrefne tid oc stund, da vare wi alle nerverendis tilstede oc hos, forfarit, besaae oc beskuede den forskrefne kiste op oc neder, paa siden oc enden, med laas oc sin rette beseigling, som wi der fraskilte, huilcke wi klarligen i alle maade forfundene forskrefne kiste igien for uden ald haantering eller gierning, oc tacke wi forskrefne her Anders Nielsen for god kierlig bevarelse oc giømme med forskrefne kiste oc maa hannom ingen andet paasige eller tilligge enten med lige eller rette. In cujus rei testimonium sigilla nostra cum consensu præsentata sunt appensa sub anno domini 1479.

Hans farmoders fader var Laurtz Viffert til Albeck.

Hans farmoders moder var fru Mette Fris aff de Friser med skacktaffet skack over feldet.

Hans morfaders fader var Niels Munck til Gieszingaard.

Hans morfaders moder var fru Berte Ottisdatter Hack¹⁾ af Hungstrup.

Hans morfaders fader var Envold Jul til Aabierg.

Hans mormoders moder var fru Inger Fleming af Knudstrup.

Hans farfaders farfader var Morten Jepsen til Refsnes, som var Jep Mogensens søn aff Refsnes.

Oc findis kong Hansis stadfestelse dom, huor i 2 gamle lawhefder ved magt dømmis, som Morten Jepsen til Refsnes hans fader Jep Mogensen hafde lang tid tilforn giort²⁾ paa Styrisholm oc Terneholmen. Dommen er daterit Hafnie 1483 S. Urbani dag.

Hans farfaders farmoder var fru Birgitte Poulsdatter, Poul Stisøn Hvid til Vilsteds daater.

De Hviders vaben er en hvid siuf oddet stierne i it blaae feld oc 2 vebnede arme paa helmen, holde ligesaadan en stierne. Denne Poul Stisens gave breff daterit anno 1438 S. Botolphi dag, huor i hand giver sin daater mand Morten Jepson til Refsnes alt sit gods, som hand haver i Varsyssell; til vitterlighed forseiglet aff hans broder Hendrich Stisen aff Myllerup.

Denne Morten Jepsen siunis at have veret 3 gange gift; ti der findis skiftebreff mellom Morten Jepsen oc Lauge Mogensen efter fru Kiersten, som var Lawge Mogensens syster oc Morten Jepsens husfru, daterit anno 1424 torsdagen for Paaske. Med denne hafde Morten Jepsen ingen børn, som hende overlevede, efterdi hendis broder³⁾ Lauge Mogensen |: som af signetet siunis at have verit en Galt :| arved hende.

¹⁾ Hun var som alt nævnt en Bøistrup.

²⁾ De sidste tre Ord ere tilskrevne i Marginen.

³⁾ De sidste to Ord ere tilskrevne i Marginen.

Noch er der en qvittantz, som her Niels Krabbe, ridder, til Morten Jepsen aff Refsnes udgaff anno 1434 paa ald den arvelod, *hannem* kunde vere tilfalden efter sin dater, *forskrefne* Morten Jepsens hustru, som ingen børn hafde.

Fru Birgitte Poulsdater, Morten Jepsens efterleverske til Refsnes, oc Knud Thomsen paa hans hustruis fru Sophie Mortensdaters vegne skiødte Jens Mortensen aff Refsnes deris anpart i noget gods; til vitterlighed aff John Viffert forseiglet aff Torstedlund oc Stie Vesteni til Holmgaard anno 1490 dominica VII post Pascha.

Fru Sophie Mortensdaters breff, til sin broder Jens Mortensen til Refsnes udgivit, paa noget guld oc sylff, som hun aff hendis børns til sig anamit, det hun lover at holde Jens Mortensen skadisløs; til vitterlighed aff bisp Niels Glob aff Viborg beseglet.

Jørgen Mortensen aff Refsnes gjorde laughefd paa Refsnes hovitgaards enemerke, alle 4 vegne til markemode, af Hellom herritz ting anno 1465 neste tisdag efter midsommer.

Syster Ingeborg Mogensdater, prioriske i Østerlev closter, under convents sigel anno 1472 tisdag nest for midfast Søndag gaff Morten Jensen (!) aff Refsnes oc hans frue oc alle hans børn, hand var fader ad, at vere delagtig i alle bøner, meszer, tider oc guds tieneste, som dag oc nat holdis oc fuld komis i *forskrefne* closter til evig tid, huorfor hand gaff til closterit den gaard, som var med syster Eline Mortensdater til hendis provent lagt til samme closter.

Skiftebreff, som Stie Vestenie til Holmgaard paa egne oc sine sydskinde Eggert Vestenies oc Eric Vestenies oc fru Karen Laurtzdater, Iver Juls efterleverskis, deris vegne sad over skifte¹⁾ venligen med fru Birgitte Poulsdater, Morten Jepsens efterleverske, oc med Jens Mortensen paa sin egen oc sin systers *Jomfru* Sophie Mortensdaters vegne, om ald den arff, dem kunde tilfalde efter deris syster fru Bendict Laurtzdater oc Olluf Mortensen aff Refsnes, huor paa de gave huer andre trygt afkald, daterit Refsnes anno 1477. Aff *forskrefne* breve colligeris, Jep²⁾ Mortensen Jepsen³⁾ var 3 gange gift, 1. med fru Kiersten Lawe Mogensens syster, 2. her Niels Krabbis dater, med de 2 hand ingen børn aflede, 3. fru Birgitte Poulsdater, som siunis tilforn at have verit gift med Laurtz Vestenie oc med haft disze børn, Stie Vestenie, Eggert Vestenie, Eric Vestenie, fru Karine Laurtzdater, Iver Juls, oc fru Bendict Laurtzdater, hendis første kuldts børn oc⁴⁾ half sydskende med Jens Mortensen oc derfor de med *hannem* oc fru Birgitte arvede Oluf

¹⁾ De sidste to Ord ere tilskrevne i Marginen.

²⁾ Atter udstreget.

³⁾ Dette Ord er tilføiet over Linien.

⁴⁾ De sidste fem Ord ere tilskrevne i Marginen.

Mortensen. Oc de samtligen siden arvet fru Bendict Laurtzdater¹).
Oc allede Morten Jepsen med fru Birgitte Poulsdater 3 sønner:

1. Jens Mortensen til Refsnes.
2. Jørgen Mortensen.
3. Olluf Mortensen. Oc 2 døttre:

1. *Jomfru* Ellene Mortensdater, som bleff indgivit i Østerleb closter.

2. Fru Sophie Mortensdater, Knud Thamesens, |: menis hand var aff de Skramer med den røde stihage:|²).

Morten Jepsen anno 1451 gjorde laughefd paa Hosekledet, er it jord, som saa kaldis.

Hans farfadere morfader var her Niels Ericksen Banner til Kockedall, Danmarks rigis raad.

Hans farfadere mormoder var fru Jahanne her Anders Valdemarsens Soppies aff Asdal ridders datter. De Soppiers vaben er it liusegraae spettet panterdiur i it huid feld med en crone paa hovedet, aff helmen springer ligesaadant it dyr³).

Saxo Grammaticus lib. X in vita regis Canuti II Svenonis, som kaldis kong Knud den store, gamle eller rige, skriver saaledis om de Bannere deris opkomst: Tymmo genere Sialandicus, cum hostili impetu sociæ partis aquilas admodum inclinatas videret levemus & quem soes obtulerat ramulum hasta sustulit, eoqve vexilli loco usus abque in eum vociferatus modum, qvo Canuti milites mutuæ ad hortationis gratia acclamare consveverant adversas in fugum turmas foelix antesignanus avertit. Itaqve non tam signi qvam animi virtute salutarem suis Aqvili ferum gessit, nutantemqve Danorum fortunam ad victoriam usqve ne laberetur erexit. Nec solum fortitudinem ipse plenissimam præbuit, sed etiam ex suorum animis per fugam revocavit. Cujus facti decus postmodum cognomine usurpavit insuperqve virtutis titulo honore primipili a Rege donari meruit. Nec pudit Danorum partes splendissimo aqvilifero defectus, plebei hominis ductum, ut obscurum specie, ita præclarum eventu, recreatis animis salutis præmium confectari. Igitur Eduardus contusus suorum animis intolerabilem Danici exercitus spiritum animadvertens, qvi manum non poterat, pactum cum hoste conseruit ut qvo ad ipse viveret, Canutum dimidii regni consortem haberet, extinctus omnium bonorum hæredem relinqveret. Ita victor à victo extrudit, ut is sibi

¹) Denne Formodning, at Fru Birgitte Poulsdatter først havde havt Laurids Vestenie, holder ikke Stik. Fru Benedicte Lauridsdatter Vestenie havde været gift med Oluf Mortensen og Skiftet holdes efter disse Ægtefolks barnløse Død.

²) Knud Thomesen var af de Vognsønner med Ørnekle i Vaabnet (Danske Adel. Sig. B. XLV 14).

³) Det er som alt bemærket urigtigt, at Slægten tillægges Navnet Sappi.

consortionem imperii vivens cederet, totum moriens testamento legaret : Temme, som var en Sielandsfar, der hand saae sine spitzge |: ellers banner |: aff fienderne |: de Engelske |: at vere slet nedlagde, tog hand en liden gren, som *hannem* uforvarendis forekom, oc ragte den op i vejret paa sit glavende, førendis den i stedit for it banner oc raabendis saalidis, som kong Knuds krigsfolck plejede at formane huer andre indbyrdis |: til modighed¹⁾ oc mandom |: , huor med hand som en lykkelig fanejuncker tilbage kallede sine spitzgeseller, som ellers allerede vare slagene paa flugt. Oc derfor mere formedelst sit oprigtig gemüht end formedelst sligt banner |: som han førte:| beviste sig en god cornet eller fendrich oc opreiste de danskis lyke, som ellers allerede ravede oc var paa fald, til en fuldkommen seirvinding. Hand beviste oc icke alleniste sig selff behiertit oc mandig, men end oc satte mod i sine spitzgeseller, som ellers allerede vare forsagte. Formedelst huilcken hans lovlig gierning hand siden baade førte det tilnafn Banner oc end oc dertil for denne sin lovlig gierning forhuervede aff sin herre oc konge adelskab oc den hederlig oc erlig bestilling at vere hopmand oc capitein over *det* fornemste compagnie eller sqvadron. Saa skammede de danske sig da icke ved, der de hafde mist en velbyrdig edel fendrich, at tage mod til sig igien oc til deris egen velfert at efterfølge en gemeen person oc lyde hans befalling, huilcken endog hand paa byrd oc blods vegne var u-edel fød, saa er hand dog nafnkundig oc edel nock aff denne sin lovlig oc edel gierning. Derfor der kong Edvard |: i Engeland |: baade merkte sine at have tabt modet oc den danske²⁾ krigs heeds (!) mod oc fyrighed icke at kunde modstaais, da efterdi hand icke videre kunde slaas med dem gjorde hand saaledis fred oc fordrag, at kong Knud skulle nyde halffparten aff rigit med *hannem*, saa lenge hand lefde, men efter hans dødelig afgang skulle kong Knud allene vere arving til alt dette, hand hafde. Oc ved saadane forhandling aftrengte sejrvideren den overvundene lod oc deel i rigit, men hand lefde, oc gandske rigit, naar hand døde.

NB. Saxo siger, at denne engelske konge var kong Edvard, men det var kong Edmund efter andre historieskrivere deris mening, oc er dette skeed *anno Christi 1016* eller *anno 1017*. *Forskrefne her Niels Ericksen Banner* haver siddet med i *rigens raad* i kong Christophori Bavari tide *anno 1443*, der den forordning bleff giort, at tienderne skulle skiftis i 3 parter, en til kiercken, en til bispen oc den tridie til presten, vide *Arvid Huitfeld III. parte chronologiæ pag. 658*. Saa oc i den geistlige historie eller bispe chronike h. ij.

Fru Johanne Andersdater aff Asdal *anno 1476* haver givet

¹⁾ Her har først staaet »endelighet«.

²⁾ Her har først staaet »gandske«.

hendis fogit oc søn Jens Mortensen aff Refsnes for sig oc sine arvinger for regnskab oc opbørsel aff hendis gods, imidlertid hand var hendis fogit, tackendis *hannem* for huldskab oc troskab. Til vitterlighed beseiglet aff hendis søn *her* Niels Nielsen, prior i Vreileff closter, *her* Niels Persen, capellan paa Asdal, Hans Bagge i Vore, Knud Jensen aff Lønstrup oc Otthe Henrichsen aff Villerup, vebnere. Hun var *her* Niels Offesens aff Braadskov hans dater barn oc arvede it stort styke gods efter samme hendis morfader¹).

Hendis 1. hosbonde var *her* Bonde Due aff Torp oc allede med *hannem* Michel Due, efter huilcken er komen fru Giertrud paa Kaas oc hendis børn, item Lucas Krabbe aff Vesløsgaard, Kield Krabbis oc fru Susannæ Lyckis børn²), saa oc Niels Jonson til Torstedlund paa sin moders fru Anne Krabbis side.

Hendis 2. mand var *her* Niels Ericson Banner oc aflede de 3 sønner oc 12 døttre.

1. *Her* Niels Nielsen, prior i Vreileff closter, den halvepart aff hans gandske legeme var rød oc den anden halfpart huid.
2. Doctor Eric Nielsen, archidiaconus i Kiøbinghafn.
3. *Her* Anders Nielsen til Asdal, ridder, hans fru var fru Kiersten Gyldenstiern, *her* Peder Nielsenn Gyldenstiern til Aagaards dater |: hun hafde før Godsk Andersen :|. Efter denne *her* Anders Nielsen ere komne alle de Bannere nu leve oc i vor tid levet hafue *her* i Danmark.
4. Fru Karen Nielsdater aff Kiersgaard, Owe Lunge aff Odden hans efterleverske.
5. Fru Anne Nielsdater, *her* Peder Skrams til Urup, efter dem var den sidste *her* Peder Skram, Danmarks rigis admiral, ochans afkom.
6. Fru Elle Nielsdater, *her* Eskild Nielsen Høgs til Liungholm, efter dem ere de Hoger aff Vong oc deris afkom.
7. Fru Ide Nielsdater, *her* Niels Nielsen Rosenkrantzis til Tange |: hand var *her* Eric Ottesens til Biørnholm hans farbroder :|; hand bleff skut i Sverig, der aff oc døde. Denne fru Ide oc Niels Nielsen aflede blant andre deris børn fru Anne Nielsdater, *her* Niels Gundesens Lange til Lydom, efter dem er *her* Thomas Nielsen Lange til Lydom oc hans afkom, item *magister* Gunde Nielsen Lange, canicke i Ribe oc deris syster. Disligist Niels Kielsen oc Iver Kielsen Jul aff Stubbergaard oc alle deris afkom.
8. Fru Johanne Nielsdater, Peder Ruds til Vognserup i Sieland, aflede Hans Rud. Hans Rud aflede Peder Rud, som døde

¹) Dette er en Forvexling med, at hendes Farfader hed Hr. Niels Offesen af Asdal. Bratskov eiedes af Slægten Rotfeld, der ikke talte nogen Hr. Niels Offesen. Fru Johannes Moder hed Fru Ide Lydersdatter.

²) *Her* har først staaet »søn«.

uden liffs arvinge. Dateren fick Niels Andersen til Lyndbygaard i Sieland.

9. Fru Mette Nielsdater, Jens Mortensens til Refsnes.
10. Fru Maren Nielsdater, her Aage Tullesen Sparris i Skaane til Klogerup. De aflede her Hendrick Aagesen til Hageløse, som var Knud Sparre til Klogerup hans fader. Knud Sparre aflede Hans Sparre. Her Hendrich Aagesen hafde 2 døtre 1. fru Jahanne Erick Billis |: bisp Owe¹⁾ Billis broder :| oc aflede fru Anne Bille, Jens Nielsens til Brodskow, siden fick hun Owe Brahe, fru Beatæ Brahis, her Jørgen Lyckis til Overgaard²⁾. 2. fru Ingeborg, en Tidemands, efter dem var Jørgen Tidemand oc fru Inger Tidemand *met* deris affkom.
11. En dater, her Olle Persens aff Nygaard, hans vaaben var enstierne³⁾.
12. En dater Anders Muncks til Brusgaard, hans vaben var en gul hielcke i it rød feld.
13. Fru Kiersten Nielsdater, Peder Frisis aff Irup, som førte skacktafle skraa i feldet.
14. En dater.
15. *Jomfru* Ingeborg Nielsdater var clostergivit.

Anno 1485 Onsdag nest efter S. Valburg dag obligerede forskrevne fru Jahanne hendis arvinger, *doctor* Eric, erkedegn i Kiøbenhavn, Anders Nielsen paa Asdal Niels Gundesøn, ridder, Olluf Persen, ridder, i Nygaard, Anders Munck i Brusgaard, Per Rud, Jes Mortensen Anne Nielsdater, her Per Skrams efterleverske, Kiersten Nielsdater, Per Frisis efterleverske, Karine Nielsdater, Hendrich Aagesen . . .⁴⁾ vebnere oc vedtogte at møde i Aarhus anden Søndag efter Michaelis oc icke der fra at drage, før de have giort huer andre fuld sydskinde skifte, jefnet oc fuld afkald efter deris fader her Niels Ericson aff Asdal oc fru Johanne, huis siele gud naade, eller huad skifte Anders Munck haver dem til at tale for paa hans hustruis vegne eller de hannem af rette, item haver forskrefne, her Olluf Pedersen noget kongebreff taget, skall det til samme tid opstaa etc.

NB. Her Niels Nielsens nafn findis icke her i, menis at vere aff den aarsage, at hand var prior i Vreilev closter, regelbunden oc clostergivene mue ej arve vide l. l. Jutiæ lib. 1. cap. 25. Mens i den qvittantz, som de gave her Anders Nielsen af Asdal paa den kiste anno 1479, der nefnis hand i at vere med at qvittere vide supra pag. 4. vide etiam supra signum q⁵⁾.

1) Her har først staaet »Olle«.

2) Her er glemt »hendes fader«.

3) Han var nemlig en Gyldenstierne.

4) Disse udprikkede Steder ere angivne saaledes i Manuskriptet.

5) I Marginen tilføiet »q ‡ oc vil alt det, som der fordraget er, her indføris« nemlig S. 5—6 fra »Oc efterdi forskrefne« og til »Hans farmoders fader«.

Fru Jahanne Nielsdater (!) her Niels Ericsens aff Asdal er begravit i Duholms closters kierke i Mors |: huor til hun gods haver givet :, paa ligstenen staae de Banners, hendis hosbonds vaaben, oc hendis eget, nemlig de Soppiers vaben, cum epitaphio ut seqvitur:

Anno post semel M. c c (!) bis & x sex
 Hanc petram Domina insculpsit Helena
 Sub qva Johanna mater generosa sepulta
 Illius ex anno mortis prostrata secundo
 Domini Nicolai Kaasii
 Armorum Patris sunt hæc insignia Matris.

Baade kiercke oc capel er nu øde oc uden tag.

Hans farmoders farfader var *gamel* Albret Maltesen til Rebsstrup.

De gamle Maltessonners vaben var en sort stie i it gult feld lige som det Lutzovs vaben endnu er, mens denne *forskrefne* Maltesen var en Viffert aff vaaben oc allene en Maltesen aff naffn.

Hans farmoders farmoder var fru Anne Dann, Laurtz Dans *dater* aff Albeck.

De Danners vaaben er 3 røde skacktafels rocker i it huit feld, paa hielmen 2 vebnede arme, holdendis lige saadann en rock.

Hans farmoders morfader var Iver Fris aff Harritzkier.

Hans farmoders mormoder var fru Sophie Glob aff Vesløggaard, aff de Glober, som føre skacktaffet i vabenet.

Hans morfaders farfader var Otthe Munk til Hungstrup, aff de Vinrancker Muncker.

Hans morfaders farmoder var fru Anne Fris af de skacktafler.

Hans morfaders morfader var Otthe Ericson Hack til Hungstrup¹⁾.

Hans morfaders mormoder var fru Ide Andersdater Biørn aff Stenalt. Hun var fuld syster med fru Sophie Andersdater Hermand Flemings, som her effter benefnis.

Hans mormoders farfader var Niels Jul til Aaberg.

Hans mormoders farmoder var fru Dorete Glob af dem, som føre en sort flackt ørn i it røt feld²⁾, 2 vebnede arme holdende it draget sverd med en grøn krantz paa hielmen.

Hans mormoders morfader var Hermand Flemming af Knudstrup, som var her Jacob Fleming, ridders, til Bavelse oc fru Karen Rantzous søn. Her Jacob Flemmings fader var Greve Hermand Fleming³⁾, som kom hid ind i rigit med kong Erico Pomerano

¹⁾ Disse Angivelser ere som ovenfor bemærket urigtige.

²⁾ I Marginen er med samme Haand tilføiet »skal med rette vere it gult feld. Bisp Niels Glob af Viborg førte røt feld, som i Viborg dumkierke findis contra omnes regulas artis heraldica, sed quid non olim avdebant episcopi«.

³⁾ Her har staaet »Flemings fader«, men »s fader« er atter udstreget.

anno 1349 (!), hafde her Skarpenbergs dater oc ejede Knudstrup. Fru Karen Rantzous fader var her Eler Rantzov, oc hendis moder var her Jørgen Krumpens dater.

Hans mormoders mormoder var fru Sophie Andersdater |: Biørn :|, som var her Anders Jacobsen¹⁾ |: Biørns :| oc fru Anne Lavrtzdater |: Mus :| til Stenalt deris dater. Denne fru Anne Laurtzdaters fader var her Laurtz Mus af Stenalt oc hendis moder fru Mette Tornkrantz af Kyhe.

Her Anders Jacobsen Biørn til Stenalt hans børn, som mand vid aff at sige, vare disse:

1. Gamel Biørn²⁾ Andersen til Stenalt.
2. Jacob Andersen.
3. Jep Andersen.
4. En dater hafde Otthe Ericksen³⁾.
5. Forskrefne fru Sophie Hermand Flemmings.
6. En dater Munck Jensens til Visborgs hustru.
7. *Jomfru* Margrete Andersdater oc
8. Fru Dorethe Oluff Globs til Vorgaard.

Om de Biørner skriver *mester* Anders Vedel in præfatione paa sin danske Saxone saaledis, hannem |: kong Valdemar II :| er vederfaret *det*, som vederforis keyser Constantino Magno, at hannem er tilskickit af himmelen den korsfane, som kaldis Danebroge, huilcken en ypperlig danske Adelsmand af de Biørner, som da varede paa kongens hovet bannere, haver ført mod de u-christne i denne krig anno 1220, som Valdemar II førte i Lifland for at omvende Liflenderne til den christen tro oc religion. Arrild Huitfeld i Valdemari II. vita pag. 107 oc kong Hansis pag. 169 formelder, at denne fane, Dannebroke, skall vere blefven borte i det ulykelig slag, som kong Hans gjorde med de Dytmersker anno 1500 den 17 Februar oc her Hans von Alefeldt⁴⁾, som den førte, bleff oc *met* den.

Her Laurtz Musis vaben var it sort knagehiul i it huid feld, pae helmen 2 vebnede arme, holdende lige saadant et hiul. Der haver veret endnu 2 andre slags Muser.

Bisp Mus, hans rette navn var Bisp Niels Ibsen, som Arrild Huitfeld kalder *hannem* oc var hand en Ulfeld aff slegt, men var opkaldet efter en af sine foreldre ved navn Niels Mus oc førte *det* samme navn, som megit brugeligt var i gamle dage oc endnu brugis i Randers oc Aalborg. Hans begravelse er i Roskild dumkierke for det øverste altar hos bisp Lawe Urne, huor kong Christian IV

¹⁾ I Marginen er her tilføiet »ridder«.

²⁾ Der har først staaet »Sten«.

³⁾ Læs »Otte Emmiksen«.

⁴⁾ Her er i Marginen tilføiet »ridder«.

lod deris lig forflytte fra S. Lavrentii capel, som var deris begravelse oc nu er forbyggit til it kongelig begravelse. Paa siden aff bisp Musis ligsten staar de Ulfelder vaben. Hans epitaphium i meszing |: som stenen er overdragit med :| er Dominus Nicolaus, Dei gratia Episcopus Roschildensis, qvi obiit anno Domini 1395 18. die mensis janvarii cujus anima per Dei gratiam reqviescat in pace.¹⁾

Chronologica aff forskrefne breve saavit Refsnes angaar.

Jep Mogensen aff Refsnes

|

- Anno 1424 Morten Jepsen aff Refsnes, holte skifte efter fru Kiersten Mogensdater med hendis broder Lauge Mogensen.
- 1434 gaff her Niels Krabbe *hannem* qvittantze for sin arvepart efter sin dater, Mortens anden hustru.
- 1438 gaff Poul Stisen Morten Jepsen oc hans 3die hustru fru Birgite Poulsdater it styke gods i Varsyszal²⁾. Hun overlevede Morten Jepsen³⁾.
- 1451 gjorde han lawhefd.
- † 1472 Bref af priorinden i Østerløw closter.
- 1477 Skifte holt efter *hannem* med begge hendis seer kuld børn Sti, Eggert oc Erick Vesteni oc fru Karen Iver Juls, item *met* Jens Mortensen oc *jomfru* Sophie Mortensdater, fru Bendict Laursdater oc Olluf Mortensen.
- † 1465 Jørgen Mortensen giort lawhefd pae Refsnes *enemærke*.
- 1490 Fru Sophie Mortensdater oc hendis hosbond Knud Thomiszen skiotte Jens Mortensen noget gods.
- 1460 och 1466 hafde Jens Mortensen Bøvling i forlehning.
- 1476 qvitteret fru Johanne Andersdater aff Asdal sin fogit oc søn Jens Mortensen af Refsnes for opbørsel oc regenskab.
- 1485 skifte Fru Johannis arvinge efter her Niels Ericson oc hende.
- 1499 Niels Jensen, Anders Jensen, Elene Jensdater Matz Jensens oc Ide Jensdater Thomas Ulfs holte skifte efter Jens Mortensen oc hans hustru.
- 1537 oplod Niels Jensen⁴⁾ til sine børn Laurtz Nielsen, Jens Nielsen oc Niels Bruns fru alt sit gods.

¹⁾ At Biskop Niels Jepsen Ulfeld i Roskilde har kaldt sig Niels Mus er ellers ukjendt. Hans pragtfulde Messing Gravplade lod Domkirken 1806 sælge ved Auktion blandt andet gammelt Skrammel.

²⁾ Rettet fra »Varsyszal«.

³⁾ I Marginen er med samme Haand tilskrevet »1443 i Christophori Bavari tid var her Niels Ericson rigens raad«.

⁴⁾ Over Linien er her tilføiet »|: efter sin hustruis død :|«.

1542 kiøbte Laurtz Nielsen sin broders Jens Nielsens andel i Refsnes.

1543 4 November er Christopher Laurtzen fød oc var 10 aar gammel, der hans fader døde.

1580 Fastelavns søndag var hans brøllup.

1612 2 Martii døde hand. Besad Refsnes 49 aar.

Oc have da in linea descendente besiddet Refsnes

Jep Mognsøn anno ¹⁾.

Morten Jepson anno 1424. 1472 obiit.

Jens Mortensen anno 1460. 1485.

Niels Jensen anno 1499. 1537.

Laurtz Nielsen anno 1537. 1553.

Christopher Laurtzen 1563. 1612.

Viffert Seefeldt anno 1614.

Erlige oc velbyrdige fru, fru Else Nielsdatter til Tustrup, hendis fader var Niels Moritzøn til Tustrup. Hans federne vaben er halff sort oc halff huit, kaldis Benderup. Tord Degn²⁾ ligger i Mariages kiercke begravet, som førte det samme vaben, oc derhos findis denne opskrift, Velbyrdig mand Tord Degn got gods hid gaff, hans siel gud har. Hans gaard Urholm bleff ruinerit i grevens feigde³⁾. Oc er dette slegt aff Böhmen indkommen her i rigt.

Hendis moder var fru Maren Høg af Fladholt.

Hendis farfader var Moritz Ibsen til Qvortrup.

Hendis farmoder var fru Else Steen aff Skovbygaard.

Hendis morfader var Christen Høg til Fladholt.

Hendis mormoder var fru Abild Roed aff Varstgaard.

Hendis farfaders fader var Jep Tordsen til Qvortrup.

Hendis farfaders moder var fru Maren Krabbe aff Gieszingholm.

Hendis farmoders fader var Knud Steen til Skovbygaard.

Hendis farmoders moder var fru Anne Jul aff Beckmark.

Hendis morfaders fader var Michel Eskildsen Høg til Liungholm.

Hendis morfaders moder var fru Maren Stenfeld aff Lynborregaard.

Hendis mormoders fader var Thames Roed til Varstgaard.

Hendis mormoders moder var fru Anne Johansdatter aff Hiermslevgaard oc var en Vognsøn.

Hendis farfaders farfader var Tord Jepsen Benderup aff Hvidstenggaard.

¹⁾ Aarstallet er ikke tilsat.

²⁾ Den formodede Forfatter til de bekjendte Tord Degns Artikler i Jydske Lov.

³⁾ Hvor laa denne Gaard?

Denne Tord Jepsen Benderup var Jep Jensen Benderups søn. Den Jep skjøtte anno 1422 2 gaarde i Gravlev til her Niels Ericen af Asdall, med hannem forseilet til vitterlighed Malte Nielsen aff Pandom, Matz Jensen aff Visborg oc Las Thomsen, vebnere. Anno 1469 var Anders Benderup aff Huidsten med bisp Jens aff Aarhus i en dom med riddere oc vebnere flere om en, som belaa it qvindfolck i Claus Stens tieniste¹⁾. Oc anno ²⁾ bleff Jørgen Moritzen aff Qvortrup i det slag for Falckenberg mod Svensken. De Benderup deris vaben er halff sort oc halff huid, lige delt ned ad, oc et huid oc it sort veszelhorn, som forbemelt er.

Hendis farfaders farmoder var fru Kiersten Munck aff Brusgaard aff de Muncke, som førte den gule bielcke i det røde feld.

Hendis farfaders morfader var Christen Krabbe til Giessingholm.

Hendis farfaders mormoder var fru Jahanne Blick aff Nystrup i Thy.

Hendis farmoders farfader var Christen Sten til Huodstrupgaard.

Hendis farmoders farmoder var fru Kiersten Torbensdater. Denne var Torben Udsens oc fru Sophie Eric Huaszis dater aff Kaas.

Hendis farmoders morfader var Marquard Juel til Beckmark.

Hendis farmoders mormoder var fru Mette Joen Viffertsens dater aff Torstedlund.

Hendis morfaders farfader var herr Eskild Høg til Liungholm.

Denne her Eskild Nielsen Høg til Liungholm, ridder, oc hans broder her Peder Høg til Eskier |: som hafde fru Kiersten Reckenberg, Henning Reckenberg oc fru Helvig grubbes dater :| de vare Bannere oc først optoge de Høger nafn, huilcket er saaledis, som efterfølger, tilgaaet.

Der haver verit 3 Boe Høg nefnte. Den 1. var den, som gemnigen kaldis her Bugge Høg, hand ejede Hald oc dertil 300 lester hartkorn. Hans hustru var her Peder Vindeboes dater. Denne her Bugge bleff forreders viisz ihielslagen ved Medelfart anno 1358. vide *Arnoldi Hvitfeld*³⁾. Den 2. var her Boe Høg, *Danmarks rigis raad*, som ejede Astrup i Salling oc Tanderup i Thy. Hans første fru var fru Bege Rosenkrantz, som var Eric Persen Rosenkrantz aff Knudsbølle i Synder Jutland oc fru Ide Ronnous dater. Oc hafde denne fru Bege en syster, var fru Dorete

¹⁾ Denne Dom er trykt Danske Mag. 1. VI. 54.

²⁾ Aarstallet (1565) staaer in blanco.

³⁾ Talen er altsaa om den bekjendte Hr. Niels Bugge, der virkelig førte det samme halve Vildsvin, som de gamle Høg'er.

Mogens Ebbesens. Her Boes oc fru Begis dater var fru Margrete Høg, her Timme Rosenkrantz af Stiensballe, deris dater var fru Bege Rosenkrantz Eric Langis til Engelstholm. Oc var fru Bege her Boes fru Bege Eric Langis mormoder.

Efter fru Bege den gamle hendis død blev fru Anne Tornekrantz her Boe Høgs 2. hustru oc aflede med hende 4 døttre: 1. Fru Sophie Boesdater, her Niels Bagesens¹⁾ |: hand førte de Banner vaben oc var her Eric Nielsen marschis halve broder:|. 2. Fru Anne Boesdater her Vendebo Molekes. 3. Fru Gundel Boesdater Lauge Rods. 4. Fru Kiersten Boesdater Niels Krabbis aff Bustrup. Ellers ere nogle i den mening, at her Boe hafde endnu en dater ved navn fru Ingeborg Boesdater, mens det er u-vist.

Der nu denne II her Boe Høg var død, levede enda igien hans farbroder, som var den 3. her Boe Høg, da en eldgamel udlefvæt mand oc den sidste paa sverdsiden af de vildbasze Høgers vaben. Hand gaff her Niels Bagesens oc fru Sophie Boesdaters tuende sønner alt sit gods, fordi at de skulle føre hans federne oc deris møderne navn oc kalde sig Høger. Oc vilde hand, at de skulle ocsaa ført de gamle Høgers vaben, men det vilde deris fader, her Niels Bagesen icke samtycke. Oc vare disze 2 her Niels Bagesens sønner, som dette antoge, forskrefne her Peder Høg aff Eskier oc her Eskild Nielsen Høg aff Liungholm, oc efter dem ere alle de Høger, som nu til ere, oc siden dem verit have, alligevel de føre det Banner vaben, som de ellers burde at kaldis efter. Men det gamle Høger vaben er it sort vildbaszehovit *met* hugtender i munden i it huid feld, paa hielmen 2 huide veszelhorne *met* en sort bielcke mit tuert over huert horn, mellom hornene er lige saadant it vildbasze hovit staaendis som i feldet. De gamle Baszer vaben, som her Sten Basze til Basnes oc de Baszer aff Bavelse førte, ligner dette vaben noget i feldet, men paa helmen føre de Baszer 2 røde egerne oc mellom dem it grønt tre.

Hendis morfaders farmoder var fru Elle Nielsdater, her Niels Ericson Banners oc fru Jahanne Andersdaters af Asdal deris dater.

Hendis morfaders morfader var Christen Stenfeld aff Lønborggaard.

Hendis morfaders mormoder var fru Jahanne Iversdater aff Stubbergaard. Hendis foreldre vare Iver Kieldsen Jul til Stubbergaard oc fru Anne Fasti.

Hendis mormoders farfader var Malte Roed aff Pandom, som var gamel Tord Roeds af Varstgaard, befalingsmand over Stavanger lehn, hans hustru var fru Ide |: aff de Vognsønner:| *met* de 3 mohrhoveder i feldet oc paafugle svands paa helmen. Om

¹⁾ Af samtidige Dokumenter sees, at han ikke hed Niels Bagesen, men Niels Eriksen.

Malte Rods søn Tord Roed oc Christopher Trundsen i Norge er dette at merke: At erkebisp Olluf aff Trundthiem oc de norden fields boendis vilde icke gjerne haft C 3um til konge, der hand var allerede aff de danske annammede; men bispen var vred paa her Vincents Lunge oc de synden fields Norbager, for de hafde hyldet hannom oc ei forbiede til den herredag, huilcken hand som en erkebisp oc høfding for de andre derom hafde forskrevet; dog holt hand kongen oc Danmarks rigis raad op *met* gode ord, skrivelser oc fortrøstning. Derfor lod den udvalde konge tilforordne biscop Hans Reff aff Opsloe, her Vincents Lunge, høvitzmand paa Bergenhus, her Claus Bille, høvitzmand paa Aggershus¹⁾, oc her Eske Bille, høvitzmand paa Hagenskov, op til Trundthiem paa it mode oc samtale med *fornefnte*²⁾ biscop oc de norden fields boendis efter *det* kierlige forbund oc forening, som begge disze lovlige riger, Danmark oc Norge, mellom var, at de icke ville skillie dem fra deris medbrødre, men heller betencke huis bref oc lyfte, hand erkebispen derom hafde tilskrevet Danmarks rigis raad, saa oc den forskrifning, som hand hafde udgivit til *salig* højlovlig ihukomelse Frid. 1., der hand *med* flere aff bisperne i Norge var falden til C 2^m. den uddrefne, oc skillet dem fra Danmarks raad oc rige, men i samme aar om Michelsmisze tide hafde fru Maria, keiserens syster, som vel viste ald denne tilstand i Norge, paa keiserens vegne haft hendis merkelig sendebud hos samme erkebisp, som bisp Georgius aff Brixia oc her Lardon aff Bredda, ridder af det gyldene fliisz oc keiserlige raad, at formane bispen til at blive paa kong Christierns side, som hand oc hafde verit i kong Fridrichs tid, der C 2^s indfalt i Norge, oc derfor maatte med de andre nordiske bisper udgive en stor summa penge oc sig til ald tro hørsom igien forskrive, *forskrefne* keiserlige sendebud fortrøstede hannom om stor hielp, oc at pfaltzgreven skulle snarlig komme hannom til hielp med stor undsetning. Derfor den tid samme hertug Christians sendebud nu ankom, som var for Juleaften, lod erkebispe Oluf *dennom* fengsligen anholde, oc sende hand bisp Hans Reff, her Claus Billd oc her Eske Bille strax til Tutorøen |: som er it closter paa en udø strax uden for Trundthiem :, der lod hand dem forvare, men her Vincents Lunge lod hand bevare oc forvare i Trundthiem. Erkebispen oc her Vincents Lunge var nogen gamel had emellom, 1. for at her Vincents haver kast hannom en gang for, at hand ej var aff god adel, huilcket oc sandhed var, fordi hans fader blef nobiliterit aff C 1mo, 2. var deris trette, fordi her Vincents hafde opbyggt i Bergen en skøn gaard, Lungergaarden kaldet, aff nogle øde kierker, kong Friderich gaff hannom, 3. Saa

1) Her har først staaet »Hagenskov«.

2) I Marginen er her tilføjet »ercke«.

kom oc nu til med, at hand med de andre norske synden fields forgreb oc forekom erckebiscopen *met* deris hylding, oc *det* skeede, at om aftenen, som erckebiscopen var druken oc glad aff denne hans store lyke |: som *hannom* tycktis :|, raadde Christopher Trundsen, som var en af erckebiscopens tienere, *hannom* nu at bruge tiden oc huerken hans u-ven *her* Vincents lade bortkomme ej heller forsømme, huad hand nu i Norge kunde udrette formedelst disze herrers fengsel, huorfor hand i drukenskab, ilde betengt, befoel Christopher Trundsen at ihielslage *her* Vincents. Hand gaar saa ned om morgenen *met* pibe oc tromme oc lod besette husit *med* knegte, som hand var bestricket i, sender *hannom* saa bud, hand skulle rette sig efter at dø. Den anden begerte saa presten, dog gavis *hannom* neppelig stunder at skrifte, før Christopher Trundsen oc hans selskab indfulde, baade skiøde oc stunge *hannom* ihiel ved bordet, som hand sad, der hand tog skive teppet op at dekke sig med. Bispnen hafde betengt sig om natten oc sende en smaadreng til Christopher Trundsen, der hand var afsted gangen, at entholde sig fra den gierning, men hand svarede at ville rette sig efter den første befaling. Dette mord skeede den 3. Janvar anno 1536. Hand var en pregtig mand, veltalende, forstandig oc brugelig og var promotus doctor juris. Derefter forsende erckebispen Eigner Tield oc flere hans tienere ned i Norge *med* 300 heste at lade hyldige sig landet til paa pfaltzgrevens vegne. Bisp Mogens af Hammer lod sig overtale oc loved at giøre it *med* erckebispen, Opslo by skulle de oc bringe i erckebiscops eed oc hafde skrivelse til borgemester oc raadmend fra erckebispen, mens Eric Gyldenstiern, høvitzmand paa Aggershus, samled *det* meste folck, hand i en ile kunde op bringe, var dem sterk nok. Der de kom mod Opsloe *med* noget aff *det* folck, som hand samlede, bleve ihielslagene under fieldet. Christopher Trundsen var oc udsent *med* nogle skeerbaade strax paa foraaret at hiemmeligen forraske Bergenhus, mens slodsfogden Tord Roed formente *hannom* det; bragte *det* oc saa vit, at Christopher Trundsen bleff fangen, saa ledis. *Forskrefne* Tord Rod oc Sti Bagge, begge fogder paa Bergenhus, oplagde saadant it raad *med* huer andre, at Tord Rod skulle give Christopher Trundsen leide at komme til sig paa it sted at samtale *med* huer andre, oc samme leide skulle vare indtil klokken hafde slaget 12 i Bergen. Der de 2 nu saaledis vare tilhaabe, lader Sti Bagge bestille, at klokken hastelig slog 12, oc kommer sae over dem begge med folck oc magt, tog baade Tord Rod oc Christopher Knudsen (!) fangen, sigendis, efterdi jeg finder eder at samtale med huer andre i feigde tid, maa vist der under vere nogen forrederie, I skulle begge vere min naadige herris oc kongis fangene. Oc endog Christopher Trundsen hafde saaledis formyrt *her* Vincents Lunge, der hand

var sin herris oc konings gesant, udskicket i kongens erende paa rigets vegne, huilcket regnis for en meget grove misgierning oc contra jus gentium, saa gaff dog C.3um hannom løs emod de gode mend, som erkebispem hadde fanget. Oc bleff Eric Gyldenstiern opskicket at afhente dem oc deremod at levere Christopher Trundsen igien i erkebisp Olufs hender anno 1536.

Erkebispem skreff anno 1537 torsdagen for Palmarum kongen til fra Trundthiem, at dersom hannom maatte tilgavis hans forseelse baade med det affald, hand gjorde, oc her Vincentzis død oc blive ved sin stand oc domkierke, da vilde hand hylde kongen. Men hand fick der ingen beskeed paa, ti hans forseelser vare for grove. Der til hadde kongen i sinde at giøre Norge i slig reformation som her i Danmark. Der erkebispem ej fick det suar, som hand forhaabedisz, da lod hand strax tilrede 4 skibe oc med Christoph Trundsen rømt til Holland, oc døde hand til Lire anno 1538.

Hendis mormoders farmoder var fru Anne Marquordsdatter |: Rothsteen :|, Jens Marquordsens den eldris aff Lengsholm hans syster.

Hendis mormoders morfader var Johan Mortensen aff Hiermisseffgaard, hand førte de Vognsønners vaben med 3 morianhofder.

Hendis mormoders mormoder var fru Mette Jensdatter, Jens Nielsens |: Rohtfelds :| til Brodskov oc fru Christentze Lungis deris dater aff de gamle Lunger med 3 gule Lilier i it rot feld, paa helmen 2 gule lilier.

1. Benderuper.	2. Banner-Høger.
3. Stener.	4. Roder.
5. Krabber.	6. Stenfelder.
7. Juler med stiernem.	8. Vognsønner.
9. Muncker med gul bielecke.	10. Banner.
11. Udsønner.	12. Rohtstener.
13. Blicher.	14. Forskrefne Juler.
15. Vifferter.	16. Rohtfelder.

Her Niels Baggesson oc fru Kiersten Boesdatter.

Her Eskild Nielsen til Liungholm
oc fru Elle Nielsdatter
|: Banner :|

Her Peder Nielsen Høg til Eskier oc
fru Kiersten Hening Rechenbergs
oc fru Helvig Grubbis dater.

Michel Høg, fick fru Maren Stenfeld.

Fru Abild Høg, Niels Kaasis.

Christen Høg, fick fru Abild Rod.

Mogns Kaas, fick Fru Mette Fris.

Fru Maren Høg, Niels Moritzens.

Eric Kaas, fick fru Jahan Stygge.

Fru Else Nielsdatter, Christopher
Laurtzens.

Mogens Kaas,
fick 1. Anne Jul, 2. Agatha v. Mehlen.

Viffert Seefeld.

Jahan Kaas.

Marquard Kaas.

Her Niels Eriksen oc fru Jahanne Andersdatter af Asdal.

1. Fru Maren Nielsdatter, Her Aage Tulesen Sparris til Klogerup.	2. Fru Mette Nielsdatter, Jens Mortensens til Refsnes.	3. Fru Elle Nielsdatter, Her Eskild Nielsens af Liuingholm, Her Niels Bagesens Høgs oc fru Kiersten Boesdaters søn.	4. Fru Ide Nielsdatter, Her Niels Nielsens ; Rosenkrantzis ; aff Tange.
Her Hendrich Aagesen ; Sparre ; til Hageløse, aff fru ¹⁾	Niels Jensen til Refnes, fick fru Anne Laurtzdatter aff Albeck.	Michel Eskildsen Høg til Liuingholm, fick fru Maren ²⁾ Stienfeld aff Lønborggaard.	Fru Anne Nielsdatter ; Rosenkrantz ; Her Niels Gundersen ; Langes ; til Lydum
Fru Jahanne Sparre aff Klogerup, Her Ove Brahis til Hageløse.	Laurtz Nielsen til Refnis, fick fru Anne Muncck aff Gieszinggaard.	Christen Høg til Fladholt, fick fru Abild Rod aff Varsgaard.	Her Tomas Nielsen ; Lange ; til Lydom, fick fru Else Persdatter ; Tot ; aff Løgtued.
Fru Beate Brahe aff Hageløse, Her Jørgen Lykis til Overgaard.	Christopher Laurtzen til Refsnes, fick fru Else Nielsdatter aff Qvortrup.	Fru Maren Høg aff Fladholt, fick Niels Moritzen aff Tustrup.	Fru Margrete Lange, gamel Anders Johansens ; Lindenos ; til Fobyslet oc Drenderup.
Hendrich Lyke til Overgaard, fick fru Karen Banner aff Gisselfeldt.	Laurtz, Anne, Moritz, Christen, Envold, Viffert, Jørgen, Envold, Maren Seefeld.	Just, Gregers, Jens, Mogns, Citzel, Anne, Jutthe, Jahanne, Sophie, Mette, Karen Høg.	Fru Anne Andersdatter ; Lindenow ; aff Sellerup, Axel Vifferts till Axelwold.
Frantz Lycke, Jørgen Lyke, Christian Lyke, Anne Lyke.		Deris Børn.....	Fru Margrete Viffert, Jørgen Urnis til Viffertsholm.

Saa er da Christopher Laurtzen, fru Beate, her Jørgen Lykis, fru Maren, Niels Moritzens, Stygge Høg, Jens Marquordsen oc fru Anne Axel Vifferts alle tilsammen første frender paa denne Side.

1) Navnet er ikke tilsat. 2) Der har først staaet Anne.

3) Manuskriptets Forfatter.

Axell²⁾,
Corvitz,
Anne Urne.